

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**
Кафедра політології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи О.А. Кузнецова

«27 серпня 2019 р.»

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТОЛОГІЇ у ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

Ступінь «магістра »

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 052 «Політологія»

Освітня програма: Політологія

Історичний факультет

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання політології у ЗВО » для студентів спеціальності 052 «Політологія», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

РОЗРОБНИК:

Ніколаєнко Наталія Олександрівна

доктор політичних наук, професор кафедри політології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри політології.

Протокол від “27” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри політології

_____ (Ніколаєнко Н.О.)

“29” серпня 2019 р.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 ECTS	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»	ДФН	
	Спеціальність політолог	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90год.		3	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	8	
		Практичні, семінарські	
		6	
		Самостійна робота	
		76	
		90	
		Вид контролю: іспит	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання - (10% / 90%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2. Мета та завдання навчальної дисципліни. В сучасних умовах методика викладання політології значно змінюється. Від викладачів політології вимагається не лише глибокі знання з предмету (в тому числі і знання дискусійного матеріалу), але й оволодіння методикою викладання, мистецтвом подання матеріалу, залученням уваги до тих чи інших проблем, мистецтвом виховання зацікавленості.

Трансформація політичної освіти є однією з провідних складових модернізації української освітньої справи у відповідності з потребами практики, розвитку сучасної науки, підвищення політичної культури громадян.

Мета дисципліни — сприяти підвищенню творчої активності студентів на всіх етапах реалізації модульної навчальної програми методики викладання курсу політології, допомогти розвитку їх професійно значущих особистих дидактичних здібностей та вмінь, а також освоєнню технологій навчального процесу.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є :

- ознайомлення з обсягом і змістом програми навчання політології, її зв'язок із суміжними галузями знання;
- ознайомлення з соціальними функціями політології, її роллю у національному відродженні України;
- вивчення опорних категорій та поняття, сучасним рівнем розвитку політології як науки за кордоном і в Україні;
- ознайомлення з основними методиками викладання політології, різними підходами до побудови політологічних курсів та структур навчальних планів політологів;
- вдосконалення методик аналізу навчальної та методичної літератури, текстів першоджерел.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

1. застосовувати засоби й технології міжкультурної взаємодії;
2. відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;
3. користуватися рідною та іноземними мовами; доцільно застосовувати мовленнєві навички та норми відповідної мовної культури, символіку, тексти в процесі комунікації;
4. застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності;
5. продуктивно співпрацювати з партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі.

II. Фахові:

1. володіти основними концепціями і теоріями соціально-політичного знання, здійснювати їх оцінку, аналіз, порівняння та узагальнення у контексті вирішення політичних проблем сучасності;
2. вміти виділяти теоретичні і прикладні, аксіологічні і інструментальні компоненти політологічного знання, які потрібні для підготовки і обґрунтування політичних рішень та участі у громадсько-політичному житті
3. розроблення стратегій розвитку, вироблення державної політики.
4. використовувати психологічні засоби навчання в організації взаємодії у процесі здійснення професійної діяльності;
5. адекватно оцінювати власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості;
6. усвідомлення сприйняття себе суб'єктом професійної діяльності з метою вибору стилю взаємодії, управління, тактики спілкування;
7. прийняття рішень у повсякденних і екстремальних умовах професійної діяльності, аналіз та врахування альтернатив, контроль за перебігом діяльності;
8. керувати своїми власними емоційно-вольовими станами, емпатійність;самоконтролю, саморегуляції та самовдосконалення особистості;
9. вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації;
10. регулювати власні емоційні стани, долати критичні життєві ситуації тощо;
11. здійснювати зворотній зв'язок під час виконання професійних ролей;
12. володіння знаннями методологічних і теоретичних основ методики навчання предмета, його концептуальних основ;
13. здійснювати відбір та реалізацію змісту навчального матеріалу з суспільно-політичних дисциплін відповідно до мети і завдань, з врахуванням найважливіших функцій, а також особливостей даного навчального складу, навчальних груп, окремих суб'єктів навчально-виховного процесу;
14. володіння широким спектром окремих методів, прийомів, технологій і способів проектування, організації й управління навчально-виховних процесом зі суспільно-політичних дисциплін;
15. використання у майбутній практичній діяльності нових наукових і практичних здобутків або інформації.

3.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кредит I

Становлення та викладання політології як навчальної дисципліни та практика лекторсько-семінарської роботи

Проблемна лекція 1. Політологічна спеціалізація в системі сучасної вищої освіти.

Політологічна спеціалізація в системі сучасної вищої освіти. Основні принципи викладання суспільних наук.. Національний фактор у викладанні суспільних дисциплін. Мета і завдання курсу МВП. Предмет і об'єкт політології. Зв'язок політології з іншими науками. Становлення політології як науки і навчальної дисципліни: світовий досвід. Розвиток політичних наук в СРСР та сучасній Україні.

Проблемна лекція 2. Лекція як форма викладання навчального матеріалу.

Значення лекційної форми роботи. Види лекцій. Форми та етапи підготовки до лекції. Викладення лекції. Способи привернення уваги аудиторії. Лекція — провідна форма навчально-політологічного процесу. Виникнення лекційного викладання та основні етапи його розвитку. Переваги і недоліки лекції. Основні функції навчальної лекції із політології: освітня, мотиваційна і виховна. Основні вимоги до вузівської лекції із політології.

Проблемна лекція 3 Практика лекторської роботи

Методика підготовки лекції. Основні етапи процесу підготовки лекції: визначення теми, мети і складання плану лекції; збирання, вивчення і відбір матеріалу; складання робочих записів. Тема лекції — складова політології як навчальної дисципліни. Визначення кола питань для розгляду на лекції та складання її плану. Структура лекції: вступ, основна частина, висновки та основні вимоги до її компонентів. Співвідношення змісту лекції з навчальною програмою і підручником. Написання тексту лекції. Значення робочих записів викладача, їх види і методика складання при підготовці до лекції.

Методика читання лекції-діалог. Формулювання теми, питань плану, мети і головної ідеї лекції. Повідомлення списку рекомендованої літератури. Дотримання логічної послідовності у викладі матеріалу, розкритті змісту питань основної частини лекції. Формулювання визначень. Аргументованість викладу матеріалу. Активізація пізнавальної діяльності студентів. Використання проблемних методів, засобів унаочнення і технічних засобів навчання. Закінчення лекції. Викладач як суб'єкт лекції. Основні вимоги до мови лектора. Емоційність викладу матеріалу; встановлення контакту і зворотного зв'язку з аудиторією. Темп читання та обсяг навчальної лекції. Особливості методики читання окремих видів лекцій із політології. Види навчальних лекцій із політології: вступна, установча, систематична (нормативна), оглядова, підсумкова. Особливості їх читання. Особливості методики читання лекцій студентам заочної форми навчання. Контроль за якістю лекцій як важлива складова навчально-методичної роботи кафедри. Форми контролю за якістю лекцій. Основні положення рецензії на навчальну лекцію.

Кредит II Інноваційні форми навчання

Проблемна лекція 4. Семінарське заняття та його роль в навчальному процесі.

Значення семінару в навчальному процесі. Підготовка до семінару. Складові частини семінарського заняття. Поведінка викладача на семінарському занятті. Правила постановки запитань. Семінар як основна форма навчально-політологічного процесу. Функції семінарського заняття: освітня, контролююча, виховна. Освітні та виховні завдання, які розв'язуються за допомогою семінарських занять. Особливості семінару як форми навчання, його переваги і недоліки. Співвідношення між лекціями і семінарами. Різноманітність форм семінарських занять із політології. Основні форми семінарів, їх переваги і недоліки. Необхідність упровадження активних форм семінарських занять, наприклад, ділової гри. Методичне й організаційне забезпечення ділової гри. Особливості проведення семінарів за модульно-рейтинговою системою. Методика підготовки до семінарського заняття. Основні етапи процесу підготовки викладача до семінару: визначення мети заняття, збирання і вивчення матеріалу, складання методичної розробки. Методика складання плану семінарського заняття та основні вимоги до нього. Елементи структури семінару: вступ, обговорення питань, висновки, основні вимоги до них. Зміст і структура методичної розробки до семінарського заняття. Методика проведення семінару.

Проблемна лекція 5.Методика проведення занять із інноваційними формами

Інноваційні форми у навчально-пізнавальному як навчально-політологічному процесі та шляхи їх реалізації. Поняття "цілі навчання". Роль рольових ігор, які імітують реальні життєві події, тому вони повинні стосуватися проблем, на які немає однозначної відповіді. Багатоваріантність форм і методів інноваційного навчання, спрямованих на якісне засвоєння знань студентами, розвиток їх розумової діяльності, виявлення умінь та навичок критичного осмислення проблем, набуття досвіду самостійного опрацювання навчального матеріалу, пошукової роботи, набуття якостей, які стануть у нагоді в подальшому житті. Методика організації круглого столу. Прийоми активізації пізнавальної діяльності студентів на семінарі. Значення дискусій, які виникають на семінарському занятті та роль викладача у їх проведенні. Заключне слово викладача. Облік і оцінка знань студентів, їх значення. Завдання студентам по підготовці до наступного семінару. Загальні та індивідуальні завдання. Оптимальність обсягу літератури, яка рекомендується студентам до семінару

Кредит III

Робота зі студентами: види та форми

Проблемна лекція 6. Альтернативні форми навчального процесу. Самостійна робота студентів Форми перевірки знань і роботи студентів.

Консультативна робота викладача. Функції консультацій. Рольові та ділові ігри як методи навчання. Семінар-конференція Використання технічних засобів навчання.

Самостійне пророблення лекційного матеріалу. Конспект. Підготування до контрольної роботи, колоквиуму. Традиційні та альтернативні форми письмових робіт. Написання кваліфікаційних, дипломних робіт. Захист письмових робіт перед аудиторією.

Традиційний іспит. Підготовка та проведення. Залік та диференційований залік.

Форми внутрішньосеместрового контролю. Особливості традиційної та рейтингової системи оцінювання.

Проблемна лекція 7. Кафедральна робота викладача.

Робота з навчальним планом. Розробка та складання робочої програми курсу.

Шляхи вдосконалення лекційного курсу та викладацької майстерності. Особливості викладання у вузах різного профілю. Наукова робота кафедри.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин Види робіт		
	Лекції	Семінари	С/р
Кредит I Становлення та викладання політології як навчальної дисципліни та практика лекторсько-семінарської роботи			
ТЕМА 1. Політологічна спеціалізація в системі сучасної вищої освіти. Основні принципи викладання суспільних наук. Національний фактор у викладанні суспільних дисциплін. Мета і завдання курсу МВІ.	2		10
Політологія та її місце в системі базових та гуманітарних наук. Предмет і об'єкт політології. Зв'язок політології з іншими науками. Становлення політології як науки і навчальної дисципліни: світовий досвід. Розвиток політичних наук в СРСР та сучасній Україні.	2		4
ТЕМА 2. Лекція як форма викладання навчального матеріалу. Методика підготовки лекції. Основні етапи процесу підготовки лекції: визначення теми, мети і складання плану лекції; збирання, вивчення і відбір матеріалу; складання робочих записів. Тема лекції — складова політології як навчальної дисципліни. Визначення кола питань для розгляду на лекції та складання її плану. Структура лекції: вступ, основна частина, висновки та основні вимоги до її компонентів. Співвідношення змісту лекції з навчальною програмою і підручником. Написання тексту лекції. Значення робочих записів викладача, їх види і методика складання при підготовці до лекції.	2	1	4
ТЕМА 3. Практика лекторської роботи. Методика підготовки лекції. Основні етапи процесу підготовки лекції: визначення теми, мети і складання плану лекції; збирання, вивчення і відбір матеріалу; складання робочих записів. Тема лекції — складова політології як навчальної дисципліни. Визначення кола питань для розгляду на лекції та складання її плану. Структура лекції: вступ, основна частина, висновки та основні вимоги до її компонентів. Співвідношення змісту лекції з навчальною програмою і підручником. Написання тексту лекції. Значення робочих записів викладача, їх види і методика складання при підготовці до лекції.	1		6
Лекція-діалог. Методика читання лекції-діалог. Формулювання теми, питань плану, мети і головної ідеї лекції. Повідомлення списку рекомендованої літератури. Дотримання логічної послідовності у викладі	1	1	6

матеріалу, розкритті змісту питань основної частини лекції. Формулювання визначень. Аргументованість викладу матеріалу. Активізація пізнавальної діяльності студентів. Використання проблемних методів, засобів унаочнення і технічних засобів навчання. Закінчення лекції. Викладач як суб'єкт лекції. Основні вимоги до мови лектора. Емоційність викладу матеріалу; встановлення контакту і зворотного зв'язку з аудиторією. Темп читання та обсяг навчальної лекції.			
Лекція-дискусія. Особливості методики читання окремих видів лекцій із політології. Види навчальних лекцій із політології: вступна, установча, систематична (нормативна), оглядова, підсумкова. Особливості їх читання. Особливості методики читання лекцій студентам заочної форми навчання. Контроль за якістю лекцій як важлива складова навчально-методичної роботи кафедри. Форми контролю за якістю лекцій. Основні положення рецензії на навчальну лекцію.	2		4
ТЕМА 4. Семінарське заняття та його роль в навчальному процесі. Значення семінару в навчальному процесі. Підготовка до семінару. Складові частини семінарського заняття. Поведінка викладача на семінарському занятті. Правила постановки запитань. Семінар як основна форма навчально-політологічного процесу. Функції семінарського заняття: освітня, контролююча, виховна. Освітні та виховні завдання, які розв'язуються за допомогою семінарських занять. Особливості семінару як форми навчання, його переваги і недоліки. Співвідношення між лекціями і семінарами. Різноманітність форм семінарських занять із політології. Основні форми семінарів, їх переваги і недоліки. Необхідність упровадження активних форм семінарських занять, наприклад, ділової гри. Методичне й організаційне забезпечення ділової гри. Особливості проведення семінарів за модульно-рейтинговою системою.	2	1	4
Форми семінарських занять. Методика підготовки до семінарського заняття. Основні етапи процесу підготовки викладача до семінару: визначення мети заняття, збирання і вивчення матеріалу, складання методичної розробки. Методика складання плану семінарського заняття та основні вимоги до нього. Елементи структури семінару: вступ, обговорення питань, висновки, основні вимоги до них. Зміст і структура методичної розробки до семінарського заняття. Методика проведення семінару.	1	1	4
ТЕМА 5. Методика проведення занять із інноваційними формами. Інноваційні форми у навчально-пізнавальному як навчально-політологічному процесі та шляхи їх реалізації. Поняття "цілі навчання". Роль рольових ігор, які імітують реальні життєві події, тому вони повинні стосуватися проблем, на які немає однозначної відповіді. Багатоваріантність форм і методів інноваційного навчання, спрямованих на якісне засвоєння знань студентами, розвиток їх розумової діяльності, виявлення умінь та навичок критичного осмислення проблем, набуття досвіду самостійного опрацювання навчального матеріалу, пошукової роботи, набуття якостей, які стануть у нагоді в подальшому житті. Методика проведення круглого столу. Методика організації круглого столу. Прийоми активізації пізнавальної діяльності студентів на семінарі. Значення дискусій, які виникають на семінарському занятті та роль викладача у їх проведенні. Заключне слово викладача. Облік і оцінка знань студентів, їх значення. Завдання студентам по підготовці до наступного семінару. Загальні та індивідуальні завдання. Оптимальність обсягу літератури, яка рекомендується студентам до семінару	1	1	5
Кредит II Робота зі студентами: види та форми			
ТЕМА 6. Альтернативні форми навчального процесу. Самостійна робота студентів Форми перевірки знань і роботи студентів. Альтернативні форми навчального процесу. Консультативна робота викладача. Функції консультацій. Рольові та ділові ігри як методи навчання. Семінар-конференція Використання технічних засобів навчання.	1	1	7
Самостійна робота студентів. Самостійне пророблення лекційного матеріалу. Конспект. Підготування до контрольної роботи, колоквіуму. Традиційні та альтернативні форми письмових робіт. Написання	1	1	7

кваліфікаційних, дипломних робіт. Захист письмових робіт перед аудиторією.			
Форми перевірки знань і роботи студентів. Традиційний іспит. Підготовка та проведення. Залік та диференційований залік. Форми внутрішньосеместрового контролю. Особливості традиційної та рейтингової системи оцінювання.	1	1	7
ТЕМА 7. Альтернативні форми навчального процесу. Самостійна робота студентів Форми перевірки знань і роботи студентів. Кафедральна робота викладача. Робота з навчальним планом. Розробка та складання робочої, навчальної програми курсу. Шляхи вдосконалення лекційного курсу та викладацької майстерності. Особливості викладання у вузах різного профілю. Науково-дослідна робота кафедри та викладача.	1	1	7
Всього з	8	8	74
Загальна кількість годин	90		

4.Теми практичних занять

	Тема	Кількість годин
1	Політологія та її місце в системі базових та гуманітарних наук	
2	Політологічна спеціалізація в системі сучасної вищої освіти	
3	Політологія та її місце в системі базових та гуманітарних наук.	
4	Практика лекторської роботи.	1
5	Лекція-діалог	
6	Лекція-дискусія	1
7	Семінарське заняття та його роль в навчальному процесі	
8	Форми семінарських занять	
9	Методика проведення круглого столу	1
10	Методика проведення занять із інноваційними формами	1
11	Альтернативні форми навчального процесу	1
12	Самостійна робота студентів	1
13	Форми перевірки знань і роботи студентів	1
14	Кафедральна робота викладача	1
Загалом		8

5.Самостійна робота

№	Назва теми	К-ть годин
1	Політологічна спеціалізація в системі сучасної вищої освіти	4
2	Політологія та її місце в системі базових та гуманітарних наук	4
3	Лекція як основна форма викладення навчального матеріалу	4
4	Практика лекторської роботи.	4
5	Лекція-діалог	4
6	Лекція-дискусія	4
7	Семінарське заняття та його роль в навчальному процесі	4
8	Форми семінарських занять	4
9	Методика проведення круглого столу	7
10	Методика проведення занять із інноваційними формами	7
11	Альтернативні форми навчального процесу	7
12	Самостійна робота студентів	7
13	Форми перевірки знань і роботи студентів	7
14	Кафедральна робота викладача	7
	Всього	74

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання: написання: есе, мультимедійна презентація творче завдання, індивідуальне завдання, наукові конференції, конспект першоджерел, творче завдання, захист реферату, дослідницька робота.

7. Методи навчання

Основними формами проведення занять є: лекції, практичні заняття, самостійні заняття.

Лекції складають основу теоретичної підготовки студентів. Вони повинні давати студентам фундаментальні знання з предмету, розкрити найбільш складні питання учбового матеріалу, сприяти розвитку мислення студентів, розумінню ними природи глобальних змін, що відбуваються сьогодні в світі та носити проблемний характер. Рівень проблемності лекції має підвищуватися на кожному наступному курсі навчання.

Практичні заняття проводяться з основних та найбільш складних тем або розділів навчальної програми.

Мета практичного заняття - поглибити та закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях, групових заняттях та в процесі самостійної роботи над навчальною і науковою літературою, а також прищеплювати студентам навички самостійного пошуку, удосконалення, узагальнення та викладу матеріалу в усній формі. На семінари необхідно виносити основні питання теми, які потребують обґрунтування та розуміння.

У процесі проведення лекційних та практичних занять застосовуються такі методи інтерактивного навчання:

- індивідуально-контрольна співбесіда.
- логічні вправи.
- тести контролю знань.
- ділові ігри.
- тренінги.
- ситуаційні завдання.
- друковані роздаткові матеріали.

Консультація є однією з форм керівництва роботою студентів і надання їм допомоги в самостійному вивченні навчального матеріалу.

Консультації проводяться регулярно під час самостійної роботи і носять переважно індивідуальний характер. У разі поглиблення і закріплення знань, вироблення в студентів навичок збору, аналізу та узагальнення інформаційного матеріалу, підготовки доповідей і повідомлень, придбання і вдосконалення навичок публічних виступів, ведення наукових дискусій, консультації здійснюються науковими працівниками та керівним складом кафедри.

Самостійна робота є додатковим методом вивчення учбового матеріалу та служать для цілеспрямованої підготовки студентів до майбутньої практичної діяльності. Вони повинні бути спрямовані на вдосконалення знань студентів, розвивати в них здатність самостійно осмислювати вивчений матеріал, формувати навички аналізу, пошуку методів вирішення завдань, розвивати творче мислення, сприяти розвитку таких якостей, як організованість, старанність, наполегливість, цілеспрямованість.

Самостійні заняття проводяться під керівництвом викладача. Для проведення всіх видів занять з курсу розробляються лекції, плани семінарів, плани

самостійних занять, методичні розробки, плани проведення занять. Методичні розробки затверджуються завідувачем кафедри.

Вивчення курсу здійснюється, крім лекційних та практичних занять, у таких формах самостійної роботи студентів:

- самостійна робота з політологічною літературою, конспектування першоджерел;
- написання есе;
- підготовка рефератів, захист їх;
- розв'язування логічних вправ, тестів;
- складання словника;
- упорядкування інформації про зарубіжних та вітчизняних українських політичних аналітиків та їх школи і напрямки;
- проведення політологічного дослідження.

8. Методи контролю

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з дисципліни «здійснюється на основі результатів проведення поточного, тематичного, кредитного і підсумкового оцінювання знань.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі проведення занять. Його основним завданням є встановлення й оцінювання рівнів компетентностей, розуміння і первинного засвоєння окремих елементів кредиту, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх занять, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне і фронтальне опитування студентів, робота на практичних заняттях, виконання студентами різних видів письмових (самостійних робіт) робіт.

Оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення студентами змісту тематики кредиту, з урахуванням результатів контрольної роботи, поточної успішності, виконання нормативів, додаткової самостійної роботи (підготовка та презентація рефератів, кросвордів, інформаційних бюлетенів, виконання завдань з розвитку та ін.) та навчальної активності студентів.

-

- 9. Розподіл балів, які отримують студенти

-

Кредити	I		II							III	
Теми	T 1	T 2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T 10	T 11
Практичні заняття	10	10	20	20	20	20	20	10	10	20	20
Самостійна робота	40		40							40	
РАЗОМ	300										
ОЦІНКА	100										

- Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано

B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54	2 (незадовільно)	Не зараховано
FX	35-49		

10. Методичне забезпечення
Рекомендована література
Базова:

1. Закон «Про вищу освіту» Закон від 01.07.2014 № 1556-VI.[Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Болюбаш Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. Навчальний посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації / Я.Болюбаш. – К., 2011
3. Жилінська С. Методичні аспекти впровадження асистентської практики у програмах підготовки магістрів / С.Жилінська //Вища школа. – № 2-3. – 2013 – С. 42-47.
4. Жилінська С. Методичні аспекти впровадження асистентської практики у програмах підготовки магістрів / С.Жилінська // Вища школа – 2010.–№ 2,3
5. Ніколаєнко Н.О. Метод проведення мозкового штурму під час семінарських занять з політології / Н.О.Ніколаєнко // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського: Збірник наукових праць. (Серія «Педагогічні науки»). —2014.— Вип.1.44(102) — С.64-68.
6. Ніколаєнко Н.О. Формування політичної культури молоді як цілеспрямований процес навчання і виховання / Н.О.Ніколаєнко // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського: Збірник наукових праць. (Серія «Педагогічні науки»). —2013. — Том.2. — Вип.1.4(93). — С.100-103.
7. Заславский С.Е. Профессиональное обучение политологов: взгляд извне/ С.Е.Заславский //Вестник МГУ. Серия 12, Политические науки - № 5 – 2010 – С. 21-26
8. Колмакова Н.Н. Политология в системе педагогического образования/ Н.Н.Калмакова // Политология в России - 2013– № 9.
9. Котикова В.Д. Задачи политологии в педагогическом институте / В.Д.Котикова // Политология в России - 2013–№ 6.
10. Ліготський А. Наукові принципи управління підготовкою фахівців з вищою освітою/А.Ліготський // Рідна школа – 2008. – № 11
11. Основы педагогики и методики высшей школы / Ред. А.В.Петровского. – М., 2006.
12. Політологія. Підручник / За ред. О. Семківа. – Львів, 2004.
13. Політологія. Посібник для студентів вузів / За ред. О.Бабкіної, В.Горбатенка. – К., 2008.
14. Рудич Ф. Наука про політику: сучасний стан і тенденції розвитку / Ф.Рудич // Віче – 2002.– № 5
15. Семигіна Т. З досвіду викладання основ соціальної політики / Т.Семигіна //Соціальна політика і соціальна робота . – 2011. – № 2.
16. Сердюк О. Принципи формування та реалізації навчальних програм в умовах вищої школи/ О.Сердюк // Вища освіта в Україні – 2012. – № 3
17. Українська політологія: витоки та еволюція. Навчальний посібник / За ред. Ф.Кирилюка - К., 1995
18. Федосеев П. Политические науки и современность/ П.Федосеев // Вопросы философии. – 2007.– № 5
19. Федун Л. О предмете и методе политологии/Л.О.Федун //Социально-политические науки. –2013. – № 3
20. Федякин А.В. Студент-политолог: штрихи к социально-политическому портрету/А.В.Федякин //Вестник МГУ. Серия 12. – № 5 – 2001 – С. 26-37
21. Федякин А.В. Студент-политолог: штрихи к социально-политическому портрету /А.В.Федякин //Вестник МГУ. Серия 12. – № 5 – 2001 – С. 26-37.
22. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с
23. Калхун К. Університет у кризі?/ К.Калхун // Спільне: журнал соціальної критики/ Випуск третій. Політика освіти. – 2011. – с. 8-18
24. Совсун І. Новий порядок денний для університетської освіти / І.Совсун / Спільне: журнал соціальної критики/ Випуск третій. Політика освіти. – 2011. – с. 57-63

25. Ukrainian crisis media center 2014. Вища освіта в Україні має стати студентоцентристською – експерти. [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://uacrisis.org/ua/vishha-osvita/>

Допоміжна

- 1.Бойко-Бойчук Л. Метод матриць: особливості застосування у політичних дослідженнях / Л. Бойко-Бойчук // Політичний менеджмент. -2008. -№ 1. - С. 165.
2. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах // Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. — К., 2014. — Вип. І.
- 3.Політологія: Навч.-метод. комплекс: Підручник. — 2-ге вид., перероб. та допов. / За ред. проф. Ф. М. Кирилюка. — К.: Центр навч. л-ри, 2005.
- 4.Прибутко П. С., Вирівий С. І., Михайленко Р. В. Політологія.: Посіб. для підготовки до іспитів/ П.С.Прибутк., С.І.Вирівий, Р.В.Михайленко.— К.: Видавець Поливода А. В., 2006.
- 5.Шляхтун П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки) / П.П.Шляхтун . — К.: Либідь, 2012.

Електронний каталог до курсу

1. <http://www.lpua.info> - Український соціально-гуманітарний науковий журнал "Людина і політика" (Політологія. Історія. Філософія. Право). Архів журналу з 1999 р., пошук за тематичним рубрикатором.
2. <http://www.personal.in.ua> - Сайт журналу «Персонал», на сторінках якого розміщені матеріали із порівняльної політології
3. <http://www.viche.info> - Сайт журналу Верховної Ради «Віче»України, на сторінках якого розміщені матеріали із порівняльної політології
4. <http://www.politdumka.kiev.ua/> - Політологічне інтернет-видання Інституту посткомуністичного суспільства і журналу "Політична думка". Основні рубрики журналу: політичний процес, суспільство, влада; економіка і політика; міжнародні відносини та геополітика; історія, культура та етнополітика; глосарій політтехнологій; політологічна публіцистика та ін.
5. <http://www.politik.org.ua/> - Сайт Українського центру політичного менеджменту, основними статутними завданнями якого є: підвищення рівня політичної культури; розвиток інформаційної інфраструктури; впровадження соціальних технологій. Містить електронні книги, повнотекстові версії журналів "Політичний менеджмент", "Соціальна психологія", "Людина і політика", "Український соціум". Інформація на сайті розрахована на політологів, соціологів, психологів, журналістів, усіх, кого цікавлять проблеми політики.
6. <http://www.rapn.ru/> - Сайт Російської Асоціації політичної науки (РАПН).
7. Пресс колледж Св. Мартина http://smppcollege.com/smp_govt
8. Западный Мичиганский университет (США) <http://www.wmich.edu/politics/resources/resource.html>
9. Колорадо университет в Булдере (США) <http://osiris.colorado.edu/LAB>
10. Аризонский университет (США) <http://www.hogben.ru/deps/poldir/net/>
<http://www.arizona.edu/>

Фонд бібліотеки МНУ ім.В.О.Сухомлинського

Автор, назва	К-ть екземпл.
1.Бебик В.М. Основы теоретической и практической политологии. – К.,1994-4	1
2.БебикВ.М. Базові засади політології: історія, методологія, практика. – К.,2001.	1
3.БебикВ.М.Основы теоретической та практической политологии. – К.,1994.	1
4.БебикВ.М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг Навчально-методичний посібник. – К.,2002.	1
5.Бебик В.М. Маркетинг і менеджмент виборчої кампанії. – К.,1997.	1
6.Бебик В.М. Як стати популярним і перемагти на виборах та утриматись на політичному Олімпі. – К.,1993.	1
7.Малкин Е., Сучков Е. Основы избирательных технологий.-М.,2000.	1

8.Ольшанский Д.В., Пеньков В.Ф. Политический консалтинг.- СПб.; Питер, 2005.	1
9.Пушкарёва Г.В. Политический менеджмент. – М.,2002.	7
10.Почепцов Г.Г. Как становятся президентами. – К.,1997.	1
11.Авцинова Г.И.Політичний менеджмент: учебное пособие-М., 2004.-944 с.	2
12.Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. з грифом МОНУ / За заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]. – Львів: Новий Світ-2000, 2014. – 770 с	3
13.Політологія: навчальний енциклопедичний словник довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред.д-ра політ.н.Н.М.Хоми [В.М.Денисенка,О.М.Сорба, Л.Я.Угрин]. Львів: Новий Світ-2000, 2014. – 779 с.	3